

Lauantai 20
Sunnuntai 21

Viikonloppu- projekti

VAIKEUSASTE:

„Ennen kuin tilaat ikkunat, mieti, haluatko säilyttää alkuperäisen tyylin vai muuttaa talon ilmettä erilaisilla ikkunoilla.”

ENNEN KUIN ALOITAT

Tarvikkeet

- Asennusruuveja
- Illmod Trio -tiivistenauhaa, 88 mm
- 19 x 75 mm lautoja (vuorilaudat ja ikkunalauta)
- 14 mm peitenappeja
- Valkoista silikonisauma-ainetta

Hinta

1–40 € + ikkuna

Erikoistyökalut

- 6 mm kierrepora
- Katkaisu-/jiirisaha

Lauantai 09:00

Maalaa vuorilaudat ja ikkunalauta

Ikkunan vuorilaudat ja ikkunalauta suojataan täyspeittävällä puunsuojalla. Maalaa puuosat, ennen kuin aloitat muut työt, jotta ne ovat kuivia sunnuntaina.

ASUTKO PUUTALOSSA?

Vaihda itse ikkunat

Itse tehty on hyvin tehty. Ikkunoiden vaihto puutaloon on juuri tällainen tehtävä, josta selviää hyvin itse, kun noudattaa ohjeita. Ohjeissa vaihdetaan yksi ikkuna viikonlopun aikana, mutta pienen harjoittelun jälkeen samassa ajassa ehtii vaihtaa 3–4 ikkunaa.

Tarkista nämä asiat

Onko talossasi yläripusteinen ikkuna, jonka haluaisit vaihtaa sivusaranoituun malliin tai haluatko asentaa uuden oven? Tarkista, että uudelle ikkunalle on tilaa aueta ja ovi mahtuu räystäään alle.

Nämä seikat on helppo tarkistaa seinää vasten asennettavalla vesivaa'alla, kuten kuvista selviää. On harmillista, jos ikkuna tulee asennettua niin, että se aukeaa vain puolipakolla. Näinkin voi tapahtua jopa ammattilaisille.

Lisäksi on tarkistettava, että toimitetut tarvikkeet ovat varmasti oikeat ja juuri tilatun mittaiset ENNEN KUIN vanha ikkuna irrotetaan.

Pidä vesivaakaa paikallaan ja tarkista, että uusi ikkuna tai ovi saadaan aukaistua.

Tarkista, että uudet ikkunat ovat varmasti tilatun mittaiset ja tilausvahvistuksen mukaiset.

Lauantai

Vanhan poisto

Jos vanhassa ikkunassa on lahoa ja se halutaan vaihtaa, voit sahata sen kappaleiksi kuten ohjeissamme näytetään. Mutta jos vaihdat ikkunat sen vuoksi, että haluat vaihtaa niihin energiaa säästävämät ruudut, yritä saada ikkunat irrotettua siististi karmeineen. Vanhoista hyväkuntoisista ikkunoista karmeineen on aina pulaa. Yritä myydä ne vaikka Huuto.netissä tai toimita ne lähimpään vanhojen rakennustarvikkeiden myymälään.

Käytä puukkosahaa ja sahaa naulat tai ruuvit poikki ikkunakarmin ja seinän välistä niin, että karmin saa nostettua paikaltaan ja ikkuna säilyy ehjänä.

1 Nosta ensin ikkuna paikaltaan. Se voi olla kiinnitetty eri tavoin, mutta yleensä puitteen saa aina nostettua irti sara-noiltaan. Aseta ikkuna turvaan, jotta se ei rikkoudu, kun asennat uutta ikkunaa.

2 Poista ikkunan vuorilaudat. Työ on helpointa tehdä sorkkaraudalla, joka työnnetään ikkunakarmin ja vuorilaudan väliin.

Sahaa varovasti ja varaudu siihen, että terä murtuu, mikäli osut naulaan.

3 Sahaa karmin pistosahalla tai puukkosahalla osiin. Sahaa viistoon, jotta osat voidaan iskeä toisistaan irti. Sahaa useammasta kohdasta, niin karmin purku helpottuu.

4 Käytä jälleen sorkkarautaa vääntääksesi karmin irti seinästä. Joskus karmit on kiinnitetty hyvin pitkilläkin nautoilla. Siksi sorkkaraudan alle kannattaa laittaa kiilapala, jotta sorkkarautaan saa kunnolla vääntöä.

5 Varo päätä. Karmin ylintä vaakapalkkia pitää pidellä toisella kädellä, kun sitä irrotetaan. Muussa tapauksessa palkki voi pudota päähän.

Lauantai
20
Sunnuntai
21

Viikonloppu- projekti

Lauantai 11:00

Karmiruuvit ilman kantaa

Ruuvit, joissa ei ole kantaa, kuulostavat virheellisiltä, mutta sitä ne eivät suinkaan ole. Karmiruuveissa on niin pieni kanta, että sitä ei melkein ole lainkaan. Näin ruuvi uppoaa kokonaan karmiin vaurioittamatta liaksi ruuvireiän ympärillä olevaa puuainesta.

Lauantai 13:00

“Jos aiot asentaa useamman ikkunan, kannatta ostaa tulerä kierukkapora. Uudet porat pureuvat puuhun nopeasti eivätkä reiän reunat rispaannu. Kokeile!”

Lauantai 15:00

Peitä asennusruuvit peitenapeilla

Ikkunoiden kiinnittämiseen käytettävät ruuvit ruuvataan kokonaan karmiin ja katetaan joko tasoitemassalla ja maalilla tai peitenapeilla. Ne ovat pieniä itseliimautuvia muovilevyjä, joita saa eri

väreissä ja puukuvioituina, joten omaan kohteeseen löytyy varmasti sopiva malli. Nappeja voi ostaa useimmista rakennustarvike-liikkeistä.

Lauantai

Valmistelut

Ikkunoita valmistetaan useassa eri vakio-koossa, ja jos on tuuria, vakioimitat vastaavat vanhan ikkunan mittoja. Tällöin riittää, että valmistellaan aukko uutta ikkunaa varten. Ohje ohessa.

Jos löydät vakioimittaiset ikkunat, jotka ovat pari senttimetriä liian suuret joltakin sivulta, ne kannattaa joka tapauksessa yleensä ottaa ja tehdä vaikka hieman ylimääräistä työtä ikkuna-aukon laajentamiseksi. Näin säästää rahaa.

Jos ikkunat ovat hieman liian pienet, ratkaisu voi olla ohuen laudan kiinnittäminen aukon sisäreunaan. Lauta jää kuitenkin syvennykseen piiloon.

1 Poista karmeista kaikki naulat.

Ne voi joko iskeä kokonaan sisään tai murtaa poikki, ja iskeä reikään tappi, jotta naulan päät eivät vaurioita myöhemmin eristeitä. Jos asennuksessa on käytetty ruuveja, ne poistetaan.

2 Karmien reunojen pitää olla tasaiset, jotta tiivistenauha tarttuu niihin kiinni. Jos ulkoverhoilu peittää karmia, sitä voi joutua sahaamaan auki karmin ja rungon välisen aukon kohdalta.

3 Sahaa reuna siistiksi pistosahalla. Poista myös aukon alareunassa oleva ikkunalaute, jos et ole tehnyt sitä jo.

Käytä kiilaukseen vaneri- tai kova-levypaloja.

4 Kiilaa tilaa uudelle ikkunalle.

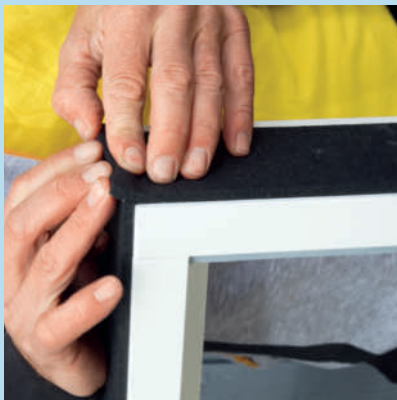
Ikkunan alle täytyy jäädä rako, joten kiilaa ikkunalautea ja naulaa kiilapalat, jotta ne eivät työnny paikoiltaan. Tarkista vesivaa'alla, että kiilaus on täysin vaaterissa.

5 Siisti ikkunan reunat. Ikkunat tuskin ovat juurikaan likaantuneet toimituksen jälkeen, mutta puitteiden reunoissa on luultavasti niittejä. Ne poistetaan, jotta tiivistenauhaan ei tule repeämiä.

Tiivistä ja eristä kerralla

Ohjeessa käytetään Illmod Trio-sauma-tiivistenauhaa (tässä 88 mm leveää), jolla voi täyttää 10–20 mm:n saumoja. Nauha toimitetaan rullissa, ja se liimataan ikkunoiden sivuille ja yläreunaan ennen ikkunoiden asennusta. Valkoinen pinta tulee sisäänpäin, musta ulospäin. Aseta karmi parin kiilan päälle ja kiinnitä nauha ensin sivuihin. Ne asetetaan noin 5 mm päähän ikkunan etureunasta ja niiden pitää yltää 5 mm yläreunan ja 15 mm alareunan yli. Yläreunaan kiinnitettävän nauhan tulee olla 4–5 mm ikkuna-aukkoa pidempi. Se painetaan lujasti sivunauhoja vasten ennen kuin ikkuna työnnetään paikalleen.

Paina tiivistenauhaa lujasti. Ole tarkkana kulmissa, jotta niistä ei myöhemmin pääse veoa.

Tiivistenauhaa voi käyttää jopa 20 mm leveisiin saumoihin.

Kulmien pitää olla täysin tiiviit, joten tiivistenauhan pitää olla niin pitkä, ettei reunoihin jää rakoja.

Ikkunan asennus

Kun ikkuna-aukko on sovitettu ja kiilattu, asetetaan ikkunan yläreunaan ja pystysivuihin tiivistenaumat ennen ikkunan asennusta. Oikaise ikkuna lopulta julkisivun mukaan ja poraa sitten ikkunakarmin läpi kummallakin sivulla 6 mm poralla ennen kuin kiinnität puitteen paikoilleen.

Vaikka ruuvit jäävät karmiin piiloon, ne on hyvä kattaa peitenapeilla. Nyt käytettiin 14 mm valkoisia peitenappeja, sillä ne ovat siistin näköiset ja pitävät myös mahdollisen veden poissa rei'istä, jolloin puu ei pääse lahoamaan.

1 Tarkista, että ikkuna sopii aukkoon hyvin ja että sivuilla on tilaa tiivistenauhalle ja alareunan kiilaus on kaikin puolin kunnossa.

2 Aseta tiivistenauha, kun olet varma, että ikkuna sopii paikalleen.
VINKKI: Jos vaihdat ikkunan kesällä, säilytä tiivistenauhaa jääkaapissa, jotta se ei paisu niin nopeasti, ettei ehdi asentaa sitä.

3 Työnnä ikkuna paikalleen. Aseta ikkuna kiiloille toiselta reunalta ja työnnä tämä reuna sivuun asti ennen kuin työnnät toisen ikkunansivun sisään ja säädät ikkunan paikalleen.

4 Oikaise ikkuna ulkoverhoilun tasoon. Tarkista vesivaa'an avulla, että ikkuna on linjassa julkisivun kanssa. Tämä on välttämätöntä, jotta vuorilaudat saadaan siististi, kun ne lopuksi asennetaan.

5 Esiporaa reiät ikkunakarmin 10 cm:n päähän ylä- ja alareunasta 6 mm:n kierukkaporalla. Kiinnitä karmi ruuveilla talon runkoon. Kuvassa käytetään 7,5 x 92 mm:n karmiruuveja.

Lauantai
20
Sunnuntai
21

Viikonloppu- projekti

Sunnuntai 09:00

“Nyt päästään asentamaan vuori- ja ikkunalautoja, jotka maalattiin lauantai-aamuna. Muista maalata myös sahaamasi pinnat, ennen kuin ruuvaat osat kiinni.”

Sunnuntai 11:00

Nyt voit laittaa vauhdin päälle ja viimeistellä työt

Kunhan ikkunoiden ympärille on sisäpuolella asennettu listat, työ on valmis. Listat voi kiinnittää 1,6 x 40 mm uppokantanauloilla ellei naulainta ole käytettävissä.

Sunnuntai 15:00

Maalaa vielä kerran ennen kuin lopetat

Viimeinen tehtävä on sivellä vuorilaudat ulkopinnoilta puunsuojalla, jotta ruuvireiät saadaan peitettyä. Voit tarvittaessa tasoittaa reiät ensin akryylitasoiteella, joka estää veden pääsyn reikiin.

Tämä ehkäisee puuosien altistumista laholle ajan myötä.

Sunnuntai

Viimeistely ulkona

Kun ikkuna on paikoillaan ja eristetty alaosa, koko ikkunan ympäryys viimeistellään kauttaaltaan. Vuorilaudat koostuvat ylävaakalaudasta, joka ulottuu 15 mm molempien sivujen pystylautojen yli. Alas asetetaan kalteva ikkunalauda, joka johtaa pois sadeveden ikkunan alareunasta ja seinustalta.

Vuori- ja ikkunalautoihin käytetään 19 x 75 mm lautoja, jotka on maalattu täysinpeittävällä puunsuojalla ennen kuin ne sahattiin ja kiinnitettiin ruuveilla. Ikkunalaudan alapintaan sahattiin muutaman millimetrin etäisyydelle etureunasta ura, joka toimii tippanokkana ohjaten sadeveden pois.

Työnnä ikkunalaudan pääty reunaan ja merkitse lovi.

2 Sahaa ikkunalauda niin, että se ylettyy 15 mm kummallakin sivulla pystyvuorilautojen yli. Näitä ei ole vielä asennettu, joten joudut hieman mittaamaan ja laskemaan. Kun päädyt on merkitty, sahaa ikkunalaudan lovet.

Jätä 2-3 mm ilmaa pystylaudan jiirin ja ikkunalaudan väliin.

4 Merkitse pystyvuorilautoihin, mistä kohdasta alareunaa ne on sahattava. Jos teet kuten kuvassa, saat oikean kulman, ja vuorilaudat myötäilevät ikkunalaudaa tarkasti. Ruuvaa vuorilaudat kiinni ja kiinnitä lopuksi ylävaakalauda.

Poista teippaukset heti, jotta niistä ei jää jälkiä.

1 Työnnä ikkunan alakarmin alle eristettä niin, että rako on tiivis. Käytä puukiilaa tai saumatikkua, ja työnnä eriste aivan pohjaan asti.

TÄRKEÄÄ! Eristettä ei saa puristaa liian tiukasti kasaan, sillä tällöin se ei enää eristä.

3 Ruuvaa ikkunalauda kiinni pääty-reunoista niin ylhäältä, että ruuvit jäävät pystyvuorilautojen alle piiloon. Esi-poraa ikkunalaudan ruuvireiät, jotta puu ei halkea. Käytä ruostumattomia ruuveja, niin lautoihin ei muodostu ruostetta.

Sauma silotetaan saumatikulla, jota on liotettu pesuaineessa.

5 Saunaa alakarmin ja ikkunalaudan väli valkoisella silikonilla. Sauman pitää ylettyä 15 mm karmien etureunan sisälle, jotta sadevesi valuu pois ikkunalaudalta.

Viimeistely sisällä

Ikkunoiden ympärys halutaan toki siistiksi myös talon sisäpuolella. Tässä tapauksessa oli onnea, sillä seinän paksuus on sama kuin ikkunakarmin syvyys. Jos seinä olisi ollut paksumpi, olisi pitänyt asentaa lista karmin reunaan koko matkalle, jotta tasoerosta olisi päästy siististi eroon.

Kotisivuiltamme www.teeitse.com löytyy paljon tietoa ikkuna-asennuksesta ja siihen liittyvistä muista mukavista isommista ja pienemmistä projekteista. Laita hakusanaksi ”ikkuna”, niin pääset selaamaan luetteloa.

1 Merkitse ympäriinsä, mihin kohtaan vuorilauta tulee. Kuvassa se sijoittuu 20 mm sisäreunasta ulospäin, jotta se ylittää riittävän pitkälle ulos ja peittää koko ikkunan ja seinän välisen raon.

2 Vuorilaudat liimataan kulmista puuliimalla. Sahaa ensin kaikki laudat 45 asteen kulmaan katkaisu-/jiirisahalla. Voit käyttää myös hienohampaista käsisahaa ja jiirilaatikkoa, mutta tämä vaatii hieman harjoittelua.

3 Kiinnitä vuorilaudat. Käytämme naulainta, mutta voit käyttää myös vasaraa ja uppokantanauloja, jotka upotetaan lopuksi tuurnalla.

4 Niksi hienoihin kulmiin. Kiinnitä ensin vasen pysty- ja alin vaakalauta. Kiinnitä sitten ylin vaakalauta (A) yhdellä naulalla vasemmasta sivusta ja oikea pystylauta (B) yhdellä naulalla alareunasta. Työnnä nyt kulmat ylhäällä yhteen ja naulaa kiinni.

5 Viimeistele puupinta sormenpäällä. Reiät, jotka uppokantanaulat ovat jättäneet, peitetään pienellä määrällä sormenpäähän otettua akryylitasoitetta. Hio ja maalaa, kun tasoittemassa on kuivunut.

Uusien ikkunoiden asentaminen puutaloon onnistuu useimmilta. Kokeile itse.

“ Olen asentanut elämäni aikana koko joukon ikkunoita, mutta se ei ole koskaan ollut yhtä helppoa kuin nyt. Löysin todella kätevää tiivistenauhaa paikallisesta rakennustarvikeliikkeestä.

